

شورای سیاستگذاری حوزه‌های علمیه خاوران

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران

معاونت پژوهش

استان تهران شهر تهران مدرسه علمیه تخصصی امام حسن مجتبی علیه السلام

عنوان:

سن یائسگی از دیدگاه فقه اسلامی و علم

پزشکی

استاد راهنما

دکتر حوریه خدایی

نگارنده:

اعظم چارگامه

سال تدوین

۱۴۰۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ.
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَنَا مِنَ الْمُتَمَسِّكِينَ بِوَلَايَةِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْأَئِمَّةِ الْمَعْصُومِينَ مِنْ وَلَدِهِ

تقدیم:

این اثر را به مولا و سرورم حضرت ولی عصر (عجل الله تعالی فرجه) و رهبر فرزانه انقلاب اسلامی تقدیم
میدارم و خدمت مولایم عرضه می دارم که:

"يا أَيُّهَا الْعَزِيزُ مَسَّنَا وَأَهْلَنَّا الضُّرَّ وَجِئْنَا بِبِضَاعِهِ مُرْجَاهَ فَأَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ
وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ"

تقدیر و تشکر:

شایسته است که در انجام این تحقیق بعد از حمد و شکر خداوند متعال از کسانی که در انجام این تحقیق به هر نوعی نگارنده را یاری رسانده اند و همراهی کرده اند؛ به ویژه سرکارخانم استاد خدایی و خانم نصیری تشکر کنم.

۹۹. فاضل هندی، محمد بن حسن: كشف اللثام و الإبهام عن قواعد الأحكام: ۱۱ ج، قسم: دفتر انتشارات اسلامی ۱۴۱۶ق.
۱۰۰. فراهیدی، خلیل بن احمد؛ العین؛ ۸ ج، ج ۲، قم: منشورات الهجرة، ۱۴۱۰ق.
۱۰۱. فضل الله، سید محمد حسین؛ من وحی القرآن: ج ۲، بیروت: دار الملائک للطباعة والنشر، ۱۴۱۹ق.
۱۰۲. فقه الرضا (منسوب به امام علی بن موسی الرضا) مشهد مؤسسه آل البيت، ۱۴۰۶ق.
۱۰۳. فیروز آبادی، محمد بن یعقوب القاموس المحيط: ۴ ج، بیروت: دار احیاء التراث العربی ۱۴۱۲ق.
۱۰۴. فیض کاشانی، ملا محسن، مفاتیح الشرائع: تحقیق مهدی رجایی قم مجمع الذخائر الاسلامیه ۱۴۰۱ق.
۱۰۵. کاشف الغطاء، جعفر بن خضر، کشف الغطاء، (بی تا) بی نا.
۱۰۶. کرکی، علی بن حسین (محقق ثانی)؛ جامع المقاصد فی شرح القواعد؛ ۱۳ ج، ج ۲، قم: مؤسسه آل البيت، ۱۴۱۴ق.
۱۰۷. کلینی، ابو جعفر محمد بن یعقوب الکافی، ج ۴، تهران: دار الکتب الإسلامیه، ۱۴۰۷ق.
۱۰۸. گروهی از نویسندگان: الرؤیه الاسلامیه لبعض الممارسات الطبیّه؛ کویت: المنظمه الاسلامیه للعلوم الطبیّه [بی تا]
۱۰۹. گروهی از نویسندگان مجموعه آثار کنگره محقق اردبیلی؛ ج ۱۰: مقاله: «محقق اردبیلی و قضاوت زن سیدضیاء مرتضوی، قم: دفتر کنگره، ۱۳۷۵ش.
۱۱۰. گلپایانی، محمد رضا، هدایت العباد، (بی جا) (بی تا) (بی نا)
۱۱۱. مجلسی، محمد باقر: بحار الانوار ۱۱۰ ج، ج ۳، بیروت: دار احیاء التراث العربی، ۱۴۰۳ق. ملاذ الأخبار فی فهم تهذیب الأخبار تحقیق: سید مهدی رجایی قم، کتابخانه آیت الله نجفی مرعشی، ۱۴۰۶ق.

۱۱۲. مجلسی، محمد تقی، لوامع صاحبقرانی، ج ۲، قم: مؤسسه اسماعیلیان، ۱۴۱۴ق.
۱۱۳. مرتضوی، سید ضیا، پژوهش فقهی در شناخت موضوع و بازنگری ادله سن یائسگی، قم، پژوهشکده فرهنگ وابسته به تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، ۱۳۹۱ش.
۱۱۴. معین، محمد، فرهنگ معین، انتشارات امیر کبیر، ج ۶، بی تا.
۱۱۵. مغنیانی، برهان الدین، الهدایه (شرح بدایه المبتدی) ج ۲، دار الاسلامی، بی جا ۱۴۲۰ق.
۱۱۶. مغنیه، محمد جواد، الفقه علی مذاهب الخمسه، ناشر: مؤسسه الصادق للطباع و الانشر، ۱۳۷۷ش، ۱۹۹۷م.
۱۱۷. مفید محمد بن محمد بن نعمان المقنعه: ج ۲، قم: مؤسسه النشر الاسلامی، ۱۴۱۰ق.
۱۱۸. مکارم شیرازی، ناصر، توضیح المسائل: ج ۳۰، قم: انتشارات امام علی بن ابی طالب (ع)، ۱۳۸۹ش.
۱۱۹. منهاجی اسیوطی، محمد بن احمد؛ جواهر العقود و معین القضاء و الموقعین و الشهود، تحقیق: سعد عبدالحمید؛ بیروت: دار الکتب العلمیه، ۱۴۱۷ق.
۱۲۰. مهریزی مهدی و محمد حسین درایتی، فقه فتوایی آخوند خراسانی؛ قم: پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، ۱۳۹۰ش.
۱۲۱. میرزای قمی، ابوالقاسم بن محمد حسن: غنائم الأيام فی ما یتعلق بالحلال والحرام؛ آج، قم: دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، ۱۳۷۵ش.
۱۲۲. نجفی، محمد حسن؛ جواهر الکلام فی شرح شرائع الإسلام؛ تحقیق: عباس قوچانی: ۴۳ج، چ ۷، دار إحياء التراث العربی، ۱۴۰۴ق.
۱۲۳. نراقی، محمد مهدی معتمد الشیعۀ فی أحكام الشریعۀ: قسم: کنگره بزرگداشت نراقی، ۱۳۸۰ش.
۱۲۴. نراقی، ملا احمد: مستند الشیعۀ فی أحكام الشریعۀ: ۱۹ج، قسم: مؤسسه آل البيت، ۱۴۱۵ق.

۱۲۵. نواک، امیل، بیمارستان زنان نواک، مترجم بهرام قاضی جهانی و روشنگ قطبی، تهران، گلبان نشر، ۲ ج، ج ۲، ۱۳۹۱ ش.
۱۲۶. نووی شافعی، محی الدین بن شرف المجموع فی شرح المذهب : ۲۰ ج، بیروت: دار الفكر، [بی تا]
۱۲۷. _____ روضه الطالبین تحقیق: عادل احمد عبد الموجود، علی محمد معوض: ۸ ج، بیروت: دارالکتب العلمیه، [بی تا]
۱۲۸. نووی، محمد بن عمر جاوی کاشفه السجا علی سفینه النجا : قاهره: مطبعه مصطفى البابي الحلبي، ۱۳۳۹ ق.
۱۲۹. تینوایی، ژیلا، چهل سالگی و بعد از آن، تهران: سخن، ۱۳۷۴ ش.
۱۳۰. وحید بهبهانی، محمد باقر، الحاشیه علی مدارک الأحکام مشهد: مؤسسه آل البيت لاحیاء التراث، ۱۴۲۰ ق.
۱۳۱. _____ مصابیح الظلام، ۱۱ ج، قم: مؤسسه العلامة المجدد الوحيد البهبهانی، ۱۴۲۴ ق.
۱۳۲. ونیداد؛ ترجمه و تحقیق هاشم رضی، تهران: فکر روز، ۱۳۷۶ ش.
۱۳۳. همدانی، آقا رضا بن محمد هادی، مصباح الفقیه، ۱۴ ج، تحقیق: محمد باقری و ... ؛ قم: مؤسسه الجعفریه لاحیاء التراث و مؤسسه النشر الاسلامی، ۱۴۱۶ ق.

ب- مقاله

۱۳۴. آیت اللهی، سید محمد تقی و همکاران؛ «سن یائسگی طبیعی و عوامل اجتماعی جمعیتی در شیراز ۱۳۷۹» مجله علمی پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی مازندران، س ۱۴، ش ۲۴، پاییز (۱۳۸۳).
۱۳۵. احمدی، سید احمد، «روانشناسی نوجوانان و جوانان».
۱۳۶. اردویاری، احمد صبور، «بلوغ من».

۱۳۷. اشرفی، مهناز و همکاران؛ «میانگین سن یائسگی و عوامل مؤثر بر آن در زنان تهرانی ساکن شهر تهران»؛ مجله پزشکی کوثر ش ۱، دوره ۱۲ بهار (۱۳۸۶).
۱۳۸. ----- «شرح علمی خونریزی طبیعی»
۱۳۹. حقیقی آزاد، حسین، «یائسگی یا منوپوز» پزشکی امروز ش ۶۲۲ تا ۶۲۵.
۱۴۰. عبداللهی، فاطمه و همکاران؛ «بررسی سن یائسگی در زنان استان مازندران» مجله علمی پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی مازندران، س ۱۴، ش ۴۲ (۱۳۸۳).
۱۴۱. قائمی، علی، «دنیای نوجوان دختران».
۱۴۲. کریمی، ولی الله؛ «بررسی سن شروع قاعدگی در اصفهان»؛ مجله دانشکده پزشکی اصفهان، س ۱۷ ش ۵۵ (تابستان و پاییز ۷۸)
۱۴۳. کفایی، محبوبه و همکاران؛ «بررسی ارتباط سیادت با سن یائسگی» طب و تزکیه ش ۶۸-۶۹ (بهار و تابستان ۱۳۸۷)
۱۴۴. مرتضوی مقدم، سید غلامرضا و همکاران؛ «متوسط سن شروع یائسگی و عوامل مؤثر بر آن در زنان شهر بیرجند ۱۳۷۹» مجله دانشگاه علوم پزشکی شهر کرد، ش ۳، دوره ۵ (۱۳۸۳).
۱۴۵. مرکز تحقیقات باروری مقاله ۲۳، تنظیم خانواده.

ج- مجلات و نشریات

۱۴۶. مظاهری، معصومه، بررسی نظریات پیرامون سن یائسگی، مجله فقه و حقوق خانواده، (ندای صادق)، سال هشتم، ش ۳۰، ۱۳۸۲ ش.
۱۴۷. مجله فقه پزشکی دوره پانزدهم شماره ۴۵، ۱۴۰۲
۱۴۸. علائم و نشانه های یائسگی پیشگیری از خطرات
۱۴۹. دانشنامه حقوق خصوصی ۵۹۰۱
۱۵۰. حقوق مدنی اشخاص و محجورین ۱۷۸
۱۵۱. مجموعه کنوانسیون های بین المللی
۱۵۲. Wwwpezeshtkan.org

Wwwislamest.com .۱۵۳
 De vet Laven de dongf et al antimull sowes Msh erm an S .۱۵۴
 parrott E et al

د- منابع لاتین

- Brett KM, Cooper GS. Associations with menopause and .۱۵۵
 menopausal transition in a nationally representative US sample.
 ۸۹-۹۷ : (۲) ۴۵ , ۳۰ Jan ۲۰۰۳ Maturitas
- Gold EB, Bromberger J, Crawford S. Samuels S. Greendale .۱۵۶
 GA, Harlow SD Skurnick J. Factors associated with age at natural
 menopause In a multiethnic sample of midlife women. Am J of
 Epidemiol ۲۰۰۱ May ۱; ۱۵۳ (۹) : ۸۷۴-۸۶۵.
- Kato I. Toniolo P. Akhmedkhanov A. Koenig KL, Shore R, .۱۵۷
 Zeleniuch- Jacquotte A: Prospective study of factors influencing the
 onset Of natural menopause. J of Clin Epidemiol ۱۹۹۸ Dec ۵۱ (۱۲) : ۱۲۷۱-
 ۶.
- Nagata C. Takatsuka N. Inaba S, Kawakami N. Shimizu H. .۱۵۸
 Association of diet and other lifestyle with onset of menopause in
 Japanese women. Maturitas ۱۹۹۸ Jun ۳۰; ۲۹ (۲) : ۱۱۳-۱۰۵.
- Torgerson DJ, Thomas RE, Campbell MK, Reid DM: .۱۵۹
 Alcohol consumption May in Flaence Onset the menopause Bmt.
 ۱۹۹۷ Jul ۱۹; ۳۱۵ (۷۱۰۱) : ۱۸۸.